

To:

Date: / / 2016

بۆ گه‌ڵکێری

ژماره: ٤٤٤
رێکهوت: ١١ / ٢٠١٦ ی زیننی
٣٣٠ / ١٠ / ١٤٤ ی کوردی

رێنمایی ژماره (١) ی سالی ٢٠١٦
رێنمایی پێدانی نازناوی زانستی

ئاماژه به کۆنۆوسی کۆبوونهوهی هنجومەتی وه‌زاره‌تی خوێندنی باڵا و توێژینه‌وه‌ی زانستی ژماره (١) که له رێکهوتی (٢٠١٦/١١) نه‌جامدرا، بریاردارا له‌سه‌ر په‌سه‌ندکردنی میکانیزمی رێنمایی پێدانی نازناوی زانستی له دامه‌زراره‌کانی وه‌زاره‌تی خوێندنی باڵا و توێژینه‌وه‌ی زانستی. ئەم رێنماییه‌ یالێشته به ماده‌کانی (١٩،٢،٢-٥٠،٢٥) له یاسای ژماره (١٠) سالی (٢٠٠٨) ی وه‌زاره‌تی خوێندنی باڵا و توێژینه‌وه‌ی زانستی. بریاره‌که ئەم خالانه‌ی خواره‌وه ده‌گرێته‌وه:

په‌که‌م: مه‌رجه‌کانی پێدانی نازناوی زانستی (مامۆستای یاریده‌ده‌ر) بۆ هه‌لکێری بڕوانامه‌ی ماسته‌ر:

١. پێویسته داواکار بڕوانامه‌ی ماسته‌ری نه‌کادیمی به‌ده‌ست هێنایه‌ت، نه‌گه‌ر بڕوانامه‌که‌ی له‌ ده‌ره‌وه‌ی وڵات به‌ده‌ست هێنابوو ئەوا ده‌بێت له‌ لایه‌ن لێژنه‌ی په‌کسانکردنی بڕوانامه‌کان له‌ وه‌زاره‌تی خوێندنی باڵا و توێژینه‌وه‌ی زانستی حکومه‌تی هه‌رێم په‌کسان کرابێت وه‌ فه‌رمانی کۆتایی په‌کسانکردنی بۆ ده‌رکرایه‌ت.
٢. سه‌باره‌ت به‌و خوازیارانه‌ی که کۆنمه‌ری به‌کالفۆرێۆسه‌که‌یان له (٦٠%) که‌مه‌تره، کار به‌ فه‌رمانی وه‌زاری ژماره (نووسینه‌/١٧٠) له (٢٠١٢/١/٢٣) ده‌کریه‌ت.
٣. پێویسته داواکار له‌ په‌کیک له‌ دام و ده‌زگا‌کانی وه‌زاره‌تی خوێندنی باڵا و توێژینه‌وه‌ی زانستی به‌ فه‌رمی دامه‌زرابێت.
٤. به‌ پێی ماده‌ی (٢٠) له‌ یاسای ژماره (١٠) ی سالی (٢٠٠٨) کۆرسه‌کانی په‌ره‌پێدانی توانای نه‌کادیمی ماوه‌ی (٦) مانگ ده‌خایه‌نێت که ده‌کاته (١٠) کاتۆمه‌ری هه‌فتانه و (٤٠) کاتۆمه‌ری مانگانه و ته‌واوی ماوه‌ی کۆرسه‌که‌ش (٢٤٠) کاتۆمه‌ری ده‌بێت ناوه‌پۆکی پرۆگرامی ئەم کۆرسانه به‌م شیوازه‌ی لای خواره‌وه ده‌بێت که پێویسته داواکار به‌ ده‌ستی به‌نێنێت:

أ- كۆی كاتهكانی بەشداربوونی داواكار لە (١٢٠) كاتژمێر كەمتر نەبێت لە هەر سێ كۆرسەكانی (كۆرسی پێگاکانی وانهوتنەوه و كۆرسی پەرەپێدانی توانای توێژینەوهی زانستی و كۆرسی پەرەپێدانی توانای سەركردایەتی و بەرێوهبردنی ئەكادیمی).

ب- كۆرسی تایبەت بە پەرەپێدانی توانستی زمان، (١٢٠) كاتژمێر كەمتر نەبێت بۆئەو كەسانەي كە خوازیارن ناستی زمانی ئینگلیزیان بەرزیکەنەوه.

ج- ئەو كاتژمێرانەي كارکردن كە لە ماوهی ئەو شەش مانگەدا دەمیێتەوه لە لایەن زانكۆوه بریاردهرێت كە بۆ چالاکی زانستی دیکە بەكاربهێنرێت بۆ نموونه (پیشكەشکردنی سیمینار، ئەنجامدانی توێژینەوهی زانستی، بەشداري لە وانهوتنەوه، هتد).

تێبینن:

أ- نمره‌ی دەرچوون لە كۆرسەكانی پەرەپێدانی توانای ئەكادیمی (xv) یە، ئەگەر بەشداربوو نمره‌ی (٦٠ تاكو xv) بەدەست هێنا ئەوا دەبێت تاقیکردنەوه دووبارەبكاتەوه، ئەگەر لە نمره‌ی (x٦٠) كەمتری بەدەست هێنا ئەوا دەبێت كۆرسەكەي دووبارە بكاتەوه.

ب- كۆرسەكانی پەرەپێدانی توانای ئەكادیمی لە لایەن ئینستیتیوتی پەرەپێدانی ئەكادیمی رێكده‌خړێت، تا كاتی دەستبەكاربوونی ئینستیتیوتی پەرەپێدانی ئەكادیمی، لیژنەي باڵای دنیایی جۆری سەر بە وەزارەتی خوێندنی باڵا بە هەماهەنگی لەگەڵ بەرێوه‌بەرێتی دنیایی جۆری زانكۆكان ئەم كۆرسانە رێكده‌خەن.

٥. ناستی توانستی زمان:

أ- پیشكەشكار بۆ وەرگرتنی نازناوی مامۆستای یاریده‌ده‌ر ، دەبێت ناستی توانستی زمانی ئینگلیزی لە یەكێك لەم تاقیکردنەوانەي خواره‌وه‌ي بەدەستهێنابێت:

١/ نمره‌ی تاقیکردنەوه‌ي (IELTS) لە (5) كەمتر نەبێت.

٢/ سەبارەت بە تاقیکردنەوه‌ي (TOEFL IBT) و (TOEFL PBT) و (PEARSON) پێویستە نمره‌ی ئەو تاقیکردنەوانە هاوتای نمره‌ی (5)ی تاقیکردنەوه‌ي (IELTS) بێت.

ب- ئەگەر پیشکەشکار توانی ناستی پێویستی نامازە پیکراو له خالی (1/5) تاقیکردنەوه کانی توانستی زمانی ئینگلیزی به دەستبەینییت و ماوهی کارپیکردنی پروانامه کهی به سەر نه چوو بییت، ئەوا له کۆرسه کانی زمان (120) کاتژمێر ده به خشرییت).

ج- پێویسته هه لگرانی پروانامه ی ماستەر له بواری زانسته په تی و سروشتی و مرۆپیه کان ئهره ی توانستی زمانی ئینگلیزی بگه یه ننه ئەو ناسته ی که له خالی (1/5) سه ره وه دا نامازه ی پیکراوه.

د- هه لگرانی پروانامه ی ماستەر له هه موو یوا ره پسیۆرپیه کان ده کړییت له بری زمانی ئینگلیزی شاره زاییان (له ناستی پیشکەوتوو) له په کێک له م زمانه جیهانیانه هه بییت: (ئه لمانی، فه ره نسی، ئیسپانی، روسی، چینی (مه نده رین))، و به یئێ ستاندارده کانی تاقیکردنەوه ی تایبەت په و زمانه جیهانیانه ناسته که یان دیاری ده کړییت.

ه- هه لگرانی پروانامه ی ماستەر له بواری پسیۆری زمان و ئه ده بی کوردی له بری زمانی ئینگلیزی یان ئەو زمانه جیهانیانه ی که له خالی (د) نامازه ی پیکراوه ده کړییت شاره زاییان (له ناستی پیشکەوتوو) له زمانی (فارسی) هه بییت. که له لایه ن لیۆنه یه کی پسیۆری وه زا ریه وه ناسته که یان دیاری ده کړییت.

و- له دوا ی سه رکه وتن له کۆرسه کانی په ره پیدانی ئه کادیمی، کاندیده کان له لایه ن وه زا ره تی خوێندنی باڵا و توێژینه وه ی زانستییه وه پروانامه ی به شداریکردن و سه رکه وتن له کۆرسه کانی په ره پیدانی توانای ئه کادیمیان پێن ده کړییت و ئەم پروانامه یه ش مه رچی پێشوه ختی به شداریکردن له تاقیکردنەوه ی کۆتایی نازناوی زانستی.

6. تاقیکردنەوه ی نازناوی زانستی.

پیشکەشکار دوا ی سه رکه وتن له کۆرسه کانی په ره پیدانی توانای ئه کادیمی و به ده ست هێنای مه رچه کانی توانستی زمان و پروانامه ی په سه ندرکراوی وه زا ره تی خوێندنی باڵا پێویسته له تاقیکردنەوه ی پیدانی نازناوی زانستی (سمینار) سه رکه وتوو بییت که لایه ن زانکۆکان نه نجام ده کړییت.

دووهم: مەرجه کانی پێدانی نازناوی زانستی (مامۆستا) یۆ ھەنگرانی پروانامە ی دکتۆرا (بۆ بەکەم جار)

۱- پێویستە داواکار بۆ نازناوی زانستی (مامۆستا) پروانامە ی دکتۆرای ئەکادیمی بە دەست ھێنا بیت، ئەگەر پروانامە کە ی لە دەرەوه ی وڵات بە دەست ھێنا بوو ئەوا دەبێت لە لایەن لیژنە ی یەکسانکردنی پروانامە کان لە وەزارە تی خوێندنی باڵا و توێژینە وه ی زانستی حکومە تی ھەرێم یە کسان کرابیت پروانامە کان کرابیت وە فەرمانی کۆتایی یە کسانکردنی بۆ دەرکرا بیت.

۲- پێویستە داواکار لە یە کێک لە دام و دەزگا کانی وەزارە تی خوێندنی باڵا و توێژینە وه ی زانستی دامەزرا بیت.

۳- دەبێت ھە موو پێداویستی یە کانی سەرکە وتن لە کۆرسە کانی پەرە پێدانی ئەکادیمی دەستەر بکات بە ھە مان شێوه ی مەرجه کانی پێدانی نازناوی زانستی مامۆستای یاری دەدەر ، جگە لە ماوه ی کۆرسە کان کە بۆ پێدانی نازناوی زانستی مامۆستا تەنھا سێ مانگە و بەم شێوازی لای خواروہ ڕێک دەخرێت:

أ- کۆی کاتە کانی بە شداربوونی داواکار لە (۶۰) کاتژمێر کە متر ئەبێت لە ھەر سێ کۆرسە کانی (کۆرسی ڕێگا کانی واتە وتنە وه و کۆرسی پەرە پێدانی توانای توێژینە وه ی زانستی و کۆرسی پەرە پێدانی توانای سەرکردایە تی و بەرێوە بردنی ئەکادیمی).

ب- کۆرسی تاییبە ت بە پەرە پێدانی توانستی زمان، (۸۰) کاتژمێر کە متر ئەبێت.

۴- نامستی توانستی زمان:

أ- نامستی پێویستی توانستی زمان بۆ پێدانی نازناوی زانستی (مامۆستا) بە ھە مان شێوازی پێدانی نازناوی زانستی (مامۆستای یاری دەدەر) دەبێت.

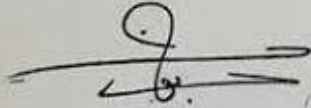
ب- ھە لگرا نی پروانامە ی دکتۆرا لە ھە موو بواری پە سۆرپە یە کان دەرکړیت لە بری زمانی ئینگلیزی شارەزاییان (لە نامستی پێشکە وتوو) لە یە کێک لەم زمانە جیھانیانە ھە بیت:

(ئە لمانی، فەرە نسی، ئیسپانی، روسی، چینی (مە ندەرین)، و بە یینی نامستی کاندیدە کانی ش بە پیی ستانداردە کانی تاقیکردنە وه ی تاییبە ت بەو زمانە جیھانیانە دیاری دەرکړیت.

ج- ههنگرانی پروانامه‌ی دکتۆرا له باری پسیۆری زمان و ئه‌دهبی کوردی له بری زمانی ئینگلیزی
یان ئه‌و زمانه جیهانیانه‌ی که له خالی (ب) ئامازه‌ی پیکراوه ده‌کرێت شاره‌زاییان (له ناستی
پیشکەوتوو) له زمانی (فارسی) هه‌بێت. که له لایه‌ن لێژنه‌یه‌کی پسیۆری وه‌زاریه‌وه ناسته‌که‌یان
دیاریده‌کرێت.

ه- پیشکەشکار دوا‌به‌دوای سه‌رکه‌وتن له کۆرسه‌کانی به‌ره‌پێدانی ئه‌کادیمی و به‌ده‌سته‌زانی مه‌رجه‌کانی توانستی
زمان پروانامه‌ی په‌سه‌ندکراوی وه‌زاره‌تی خوێندنی باڵا ده‌بێت له تاقیکردنه‌وه‌ی پێدانی نازناوی زانستی
سه‌رکه‌توو بێت.

و. ئه‌م پێنمايه‌یه له پۆزی ب‌لاوکردنه‌وه‌ی له ر‌ه‌ژنامه‌ی وه‌قايه‌ی کوردستان جێبه‌جێ ده‌کرێت.

د. یوسف کۆران

وه‌زیری خوێندنی باڵا و توێژینه‌وه‌ی زانستی

وتنه‌یه‌که‌یوت:

- نووسینه‌کی به‌رێز جه‌نابی وه‌زیر/ بۆ زانی/ له‌گه‌ڵ ر‌ێژدا.
- وه‌زاره‌تی دا/ ر‌ه‌ژنامه‌ی وه‌ قايه‌ی کوردستان/ ت‌کایه‌ بۆ ب‌لاوکردنه‌وه‌ی / له‌گه‌ڵ ر‌ێژدا.
- به‌رێزان ر‌اوێژکارانی جه‌نابی وه‌زیر/ بۆ زانی/ له‌گه‌ڵ ر‌ێژدا.
- سه‌ر‌ه‌ڵه‌ب‌ه‌تی گشت زان‌کۆل حکومه‌یه‌کانی هه‌رێمی کوردستان/ بۆ زانی و کاری پ‌ن‌و‌یست به‌ پ‌ن‌ی په‌روه‌ندی/ له‌گه‌ڵ ر‌ێژدا.
- سه‌ر‌ه‌ڵه‌ب‌ه‌تی گشت زان‌کۆل ت‌ایبه‌ له‌کانی هه‌رێمی کوردستان/ بۆ زانی و کاری پ‌ن‌و‌یست به‌ پ‌ن‌ی په‌روه‌ندی/ له‌گه‌ڵ ر‌ێژدا.
- له‌نجومه‌نی کوردستان بۆ پ‌سی‌ۆریه‌ پ‌ر‌ه‌ش‌ک‌یه‌کان/ له‌گه‌ڵ ر‌ێژدا.
- ده‌سه‌ی کوردستان بۆ د‌راساتی ست‌راتیجی و ل‌و‌ق‌یه‌وه‌ی زان‌سی/ له‌گه‌ڵ ر‌ێژدا.
- فه‌رمانه‌کی کار‌ب‌ه‌ری و دا‌رای/ بۆ زانی/ له‌گه‌ڵ ر‌ێژدا.
- گشت فه‌رمانه‌گه‌کانی دی‌والی وه‌زاره‌ت/ بۆ زانی و کاری پ‌ن‌و‌یست به‌ پ‌ن‌ی په‌روه‌ندی/ له‌گه‌ڵ ر‌ێژدا.
- فه‌رمانه‌کی ل‌و‌ق‌یه‌وه‌ی په‌ره‌پ‌ێدانی ب. کاروباری زان‌سی/ بۆ زانی کاری پ‌ن‌و‌یست / له‌گه‌ڵ ر‌ێژدا.
- گشت به‌ر‌ه‌وه‌به‌راپه‌تی ت‌ایبه‌ له‌کانی ئ‌او دی‌والی وه‌زاره‌ت/ بۆ زانی/ له‌گه‌ڵ ر‌ێژدا.
- به‌ر‌ه‌وه‌به‌راپه‌تی کاروباری یاسایی. له‌گه‌ڵ به‌راپه‌ته‌کان.
- ده‌کر‌ده‌ خو‌تو.